

PITANJA I ODGOVORI

Došlo nam je ljeto, vrijeme kada najprije pomislimo na odmor, vrijeme koje donosi sve čari ljeta i njegovu ljepotu.

Ipak, moramo misliti i na sve ostalo što donosi ljeto. To je vrijeme značajno povećanog prometa na našim cestama, često nekritičnog i manje odgovornog postupanja vozača prema drugima u prometu kao i prema sebi. Svjedoci smo dnevnih informacija o prebrzim vožnjama, neprilagođenoj brzini u odnosu na uvjete vožnje, vožnji pod utjecajem alkohola itd. Vijesti koje nas uznemiruju i za koje ne želimo da se dogode, nažalost nas uznemiruju vrlo često. Pitamo se zašto je tome tako. Zašto se ne koriste iskustva koja su ostavila bolne tragove na svima nama o nepotrebnim pre-ranim gubitcima mladih i drugih života?

Postoji jednostavno rješenje. Edukacija. Prevencija. Ne smijemo se umoriti učeći posebno mlade i neiskusne koji se uključuju u promet o odgovornosti i obvezi brige za sve sudionike u prometu. Edukacija i prevencija počinju znatno prije, još od vrtičke i školske dobi pa dalje kroz život. Neka ovo ljeto bude bolje i bez nezgoda za koje je odgovoran ljudski faktor.

1. U kojim slučajevima se provodi stručno-medicinsko vještačenje u postupcima utvrđivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu?

Postupak utvrđivanja ozljeda na radu upravni je postupak koji se provodi u skladu s pravi-

lima i načelima Zakona o općem upravnom postupku. Na temelju članka 58. Zakona o općem upravnom postupku voditelj postupka utvrđuje činjenično stanje svim prikladnim sredstvima za dokazivanje te u tu svrhu može pribaviti isprave, saslušati svjedoke te pribaviti nalaz i mišljenje vještaka.

Odredbom članka 55. stavka 1. važećeg Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti (u daljnjem tekstu: Pravilnik) propisano je obvezno provođenje stručno-medicinskog vještačenja u slučajevima u kojima je potrebno utvrditi je li oštećenje zdravlja, označeno određenom dijagnozom bolesti prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti, uzročno-posljedično povezano s dijagnozom ranije priznate ozljede na radu, u kojim slučajevima se obvezno pribavlja nalaz, mišljenje i ocjena Liječničkog povjerenstva Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje prema članku 127. važećeg Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju. U svim ostalim slučajevima voditelj postupka, ovisno o okolnostima svakog konkretnog predmeta i stručno-pravnoj prosudbi utvrđuje hoće li medicinsko vještačenje biti dijelom dokaznog postupka, primjenom odredbe članka 48. i 49. stavka 1. Pravilnika.

Stručno-medicinsko mišljenje voditelj postupka će najčešće zatražiti u slučajevima kada je potrebno utvrditi je li do ozljede došlo zbog atake kronične bolesti ili stečene predispozicije

zdravstvenog stanja koja može imati za posljedicu bolest, koje okolnosti predstavljaju zapreku za priznavanje ozljede ozljedom na radu u smislu članka 67. točke 4. i 5. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

U pojedinim slučajevima u kojima postoji nesklad između dijagnoza navedenih u tiiskanici prijave o ozljedi na radu te dijagnoza iz popratne medicinske dokumentacije, voditelj postupka može predmet uputiti na vještačenje kako bi se razjasnile predmetne nejasnoće u pogledu dijagnoza ozljede.

2. Koji je postupak u slučaju sumnje na neopravdanu naplatu zdravstvene usluge radniku od strane ugovorene medicine rada u sklopu specifične zdravstvene zaštite?

U skladu s člankom 3. stavkom 8. važeće Odluke o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju specifične zdravstvene zaštite (u daljnjem tekstu: Odluka), osiguranik Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje kojem je ugovorni subjekt iz mreže ugovornih subjekata medicine rada, koji s Hrvatskom zavodom za zdravstveno osiguranje ima sklopljen ugovor o provođenju specifične zdravstvene zaštite radnika, neopravdano naplatio zdravstvenu uslugu u sklopu ugovorene specifične zdravstvene zaštite radnika ima pravo na povrat tih troškova u cijelosti. Isto se može ostvariti ako se u postupku pri nadležnoj područnoj ustrojstvenoj jedinici pokrenutom na njegov zahtjev i prema ocjeni liječničkog povjerenstva Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje utvrdi da se radi o korištenju zdravstvene zaštite na koju u sklopu prava na specifičnu zdravstvenu zaštitu radnika iz obveznoga zdravstvenog osiguranja ima pravo u skladu s važećim Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju predmetnom

Odlukom i drugim općim aktima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

3. Može li se radniku ozlijeđenom za vrijeme radnog vremena u obavljanju redovitih poslova vozača autobusa priznati ozljeda na radu nastala u prometnoj nezgodi koju je prouzročio drugi sudionik svojim protupravnim ponašanjem u prometu, kako je to utvrđeno prekršajnom odlukom, oduzimajući prednost prilikom uključivanja u kružni tok? Ozlijeđeni vozač nije koristio sigurnosni pojas koji je ugrađen u vozilo kojim je upravljao, zbog čega mu je uručena obavijest o prekršaju.

S obzirom da vozač u trenutku prometne nezgode nije koristio sigurnosni pojas, na sebe je preuzeo rizik nastanka mogućih posljedica za vlastito zdravlje i tjelesni integritet za slučaj nastupa neželjenog događaja te kod takvog propusta dužne pažnje u obavljanju radnih aktivnosti nije opravdano očekivati priznavanje povećanog prava iz zdravstvenog osiguranja.

Osiguranik je postupio protivno odredbi članka 163. stavka 1. Zakona o sigurnosti prometa na cestama kojom je propisano da vozač i putnici tijekom vožnje u motornom vozilu na sjedalima na kojima su ugrađeni sigurnosni pojasevi moraju koristiti pojas na način koji je određen od strane proizvođača sigurnosnog pojasa.

Navedeno ponašanje u prometu koje je protivno odredbama Zakona o sigurnosti prometa na cestama predstavlja skrivljeno postupanje koje je zapreka za priznavanje ozljede na radu u smislu članka 67. točke 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Ovakvo pravno stajalište zauzeo je također Upravni sud (presuda Upravnog suda u Splitu, posl. br. Us I-79/2024 od 2. travnja 2025.).

*Veronika Laušin, dr. med., spec. med. rada
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Zagreb*